

**Анотований звіт
по науково-дослідній роботі № 161-09 за 2009-2010 роки**

1. **Тема НДР:** «Стратегія розвитку туристично-рекреаційного бізнесу регіону»
2. **Номер державної реєстрації теми:** 0109U002302.
3. **Номер облікової картки заключного звіту:** 0211U006284.
4. **Назва вищого навчального закладу, наукової установи, державного підприємства:** Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
5. **Характер НДР:** прикладне дослідження.
6. **Назва бюджетної програми:** "Прикладні дослідження і розробки за напрямками науково-технічної діяльності вищих навчальних закладів та наукових установ" (КПКВ 2201040).
7. **Терміни виконання:** початок - 2.01.2009, закінчення - 31.12.2010.
8. **Фактичний обсяг коштів, виділених на виконання НДР за весь період** 95200 грн.
9. **Керівник НДР:** Андрушків Богдан Миколайович

10. Короткий зміст викладу запиту:

Проект має за мету запропонувати організаційно-економічні механізми становлення туризму в регіонах і нашій Державі у цілому, не лише розкрити рекреаційно-туристичні можливості, а й показати феномен національно-патріотичних традицій, що розвиваються на новітньому особливому національному ґрунті, рясно зрошеному кров'ю наших дідів і прадідів, які були глибоко духовними, грамотними та високо свідомими. Показати це у тісному зв'язку із природничими факторами.

Проблеми, які необхідно вирішити:

- ширше розгорнути туристично-рекреаційну діяльність та добитись їх ефективності;
- пізнати реалії нашого сьогодення й підготуватися до розв'язання проблем, які породжує час;
- переконатися в тому, що наше благополуччя великою мірою залежить від наших старань у використанні всіх наявних ресурсів в т.ч. і рекреаційно-туристичних;
- переосмислити в новому світлі ринкових відносин ресурсні та потужнісні рекреаційно-туристичні можливості регіонів і Держави загалом;
- привабити не лише вітчизняних і зарубіжних туристів, а і інвесторів;
- розкрити перспективи розвитку туристично-рекреаційного бізнесу західного регіону України;
- розробити програму розвитку туризму в регіоні.

Запропоновані у проекті економічні механізми становлення вітчизняного туризму та шляхи удосконалення методології та організації регіонального процесу, практична реалізація висновків і рекомендацій створять необхідні умови ефективного господарювання як туристично-рекреаційного комплексу в цілому, так й інституційних одиниць, що його утворюють. Вадливим для розвитку туризму регіону є необхідність встановити державне замовлення в загальноукраїнському та регіональному вимірах на конкурсних засадах:

- на використання рекреаційно-лікувальних маршрутів соціального туризму для малозабезпечених верств населення;
- на розробку та використання системи тематичних туристсько-екскурсійних маршрутів, рекомендованих для відвідання шкільною та учнівською молоддю в рамках навчальних програм упродовж освітнього процесу та під час позашкільної роботи й організації літнього відпочинку.

Використання результатів дослідження передбачається на прикладі Тернопільського регіону, безпосередньо як під час організації навчального процесу, підготовці фахівців, так і у сфері туристично-рекреаційної діяльності, організації роботи адміністративного персоналу, налагодження міжнародних зв'язків тощо на основі апробованих методик, ліцензованих матеріалів тощо.

11. Опис процесу наукового дослідження:

Аналіз ситуації, яка об'єктивно склалася на ринку туристичних послуг регіону, однозначно засвідчує: подальший розвиток туристичної галузі регіону стримується відсутністю належної інфраструктури, закладів комплексного обслуговування туристів. Сьогодні найбільшою проблемою є пошук інвесторів для розбудови готельного господарства, закладів сервісного обслуговування європейського типу, для реставрації, реконструкції історико-архітектурних пам'яток з метою їх раціонального екскурсійно-туристичного обслуговування. Особливої уваги заслуговує питання використання пам'яток архітектури із безумовним збереженням їх статусу під заклади туристичної інфраструктури.

Узагальнення теоретико-методологічних основ організації туризму в Україні та територіальних рекреаційних систем в умовах ринкової трансформації свідчить про необхідність системного удосконалення підходів до організації туристично-рекреаційного як у регіонах, так і у державі загалом.

Реформування вітчизняної сфери створення туристично-рекреаційного обслуговування, зміна його методології та організації підтверджує правомірність і доцільність поділу організації відпочинку на рекреаційний та туристичний комплекси. Оскільки, не дивлячись на їхню спорідненість, вони все таки відрізняються причинами виконання. Це створює можливість використання в Україні світового досвіду ведення рекреаційно-туристичного господарства із найбільшим економічним ефектом і на цій основі сприяти пріоритетному розвитку сакрального, ділового, вік-ендового туризму і курортно-санаторної рекреації.

Розгляд туристично-рекреаційної індустрії як економічної категорії дозволив проаналізувати погляди на розвиток туризму, встановити парадигму сталого розвитку туризму, її сутність, принципи, критерії, обґрунтувати соціально-економічні передумови та основні етапи розвитку.

Проаналізовані правове регулювання та структури логістики у туристичній сфері, конкуренцію на ринку туристичних послуг і конкурентоспроможність туристично-рекреаційної галузі Західного регіону, що дозволило визначити інноваційність її розвитку на основі розвитку логістичних систем у цій сфері.

Обґрунтовано розвиток інфраструктури туристично-рекреаційного комплексу на базі оцінки ємності ринку рекреаційних послуг та застосування її в практиці регулювання розвитку рекреаційних зон.

Розглянуто шляхи реалізації концепції розвитку туристично-рекреаційної сфери, які включають детермінанти конкурентоспроможності суб'єктів туристичного бізнесу, напрямки і пріоритети регулювання ринку туристичних послуг та обґрунтовано систему стратегічних заходів та шляхи реалізації концепції розвитку соціального туризму в Україні.

Формування туристичного сектора в сільській місцевості Тернопільщини має стати важливим чинником економічного, соціального, культурного та духовного зростання, а тому ми пропонуємо розробити програму розвитку сільського зеленого туризму, основними завданнями якої повинні стати: забезпечення розвитку сільського зеленого туризму як пріоритетного напрямку туристичної діяльності в Тернопільській області; підвищення рівня добробуту сільського населення, скорочення міграції робочої сили з сільської місцевості до міст; розширення сфери зайнятості сільського населення; розширення можливостей реалізації продукції особистого підсобного господарства як готових продуктів харчування; відродження і розвиток місцевих ремесел, місцевих фольклорних і культурних традицій, народних звичаїв, пам'яток історико-культурної спадщини; стимулювання розвитку сільського зеленого туризму.

В програмі пропонується визначити такі напрямки розвитку сільського зеленого туризму: формування правового механізму розвитку сільського зеленого туризму; визначення економічних засад функціонування ринку послуг сільського зеленого туризму; проведення інфраструктурних досліджень та залучення інвестицій в розвиток інфраструктури сільського зеленого туризму; розробка маркетингової політики на ринку послуг сільського зеленого туризму; формування кадрового потенціалу для розвитку сільського зеленого туризму.

Концепція стратегічного розвитку туристично-рекреаційної сфери регіону знайшла обговорення на науково-практичному семінарі з участю представників Тернопільської обласної та районних державних адміністрацій, Тернопільської міської ради, бізнесових туристичних організацій регіону, узагальнення результатів якого дало можливість виробити практичні рекомендації щодо перспектив і напрямків розвитку туристично-рекреаційної сфери регіону.

Розробка стратегії вдосконалення економічних та організаційних механізмів розвитку рекреаційно-туристичного комплексу повинні вирішуватися системно, виходячи зі специфічних особливостей процесу продукування рекреаційних та туристичних послуг, оскільки у ньому беруть участь інституційні одиниці різного галузевого підпорядкування. Виходячи з цих міркувань, слід створити регіональну та центральну раду з розвитку рекреаційно-туристичного бізнесу, рішення якої повинні мати в регіонах вагу рішень Уряду.

На основі теоретичних досліджень та рекомендацій семінару сформовано Програму розвитку туризму в Тернопільській області, яка обґрунтувала проблеми, на розв'язання яких вона спрямована, мету програми, шляхи і засоби розв'язання проблем, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання програми, її результативні показники.

12. Отримані наукові і (або) науково-технічні результати, їх наукова новизна та значимість:

1. Узагальнення сутності, основних соціально-економічних передумов, основних етапів, принципів і критеріїв сталого розвитку туризму дозволило обґрунтувати стратегічні заходи та шляхи реалізації концепції розвитку туризму та напрямки регулювання ринку туристичних послуг.

2. Виявлені детермінанти конкурентоспроможності суб'єктів туристичного бізнесу обґрунтували необхідність його інноваційного розвитку та формування інвестиційного клімату туристично-рекреаційної галузі, проаналізовано міжнародне та правове регулювання туристичного бізнесу.

3. Сформовані функціональні системи логістики та логістичні системи які враховують специфіку повного процесу виробництва туристичного продукту від інформаційного забезпечення до збуту, що формуються згідно зі спрямованістю виробничого потоку:

- інформаційна логістика на вхідному потоці, що використовується як первинна для створення туристичного продукту (інформація про фірм-партнерів, умови та ціни для формування туристичного продукту тощо);
- виробнича логістика (безпосереднє формування туристичної пропозиції);
- збутова логістика (розподіл, просування та визначення каналів реалізації готової продукції);
- інформаційна логістика на вихідному потоці - умови та ціни створеного туристичного продукту, вже готового до реалізації, реклама туристичного продукту тощо.

13. Отримана науково-методична і (або) науково-технічна продукція:

1. Проведена Міжнародна науково-практична конференція "Перспективи розвитку туристично-рекреаційного бізнесу Західного регіону України", яка виробила рекомендації щодо напрямків розвитку регіональної туристично-рекреаційної сфери, результати якої висвітлені у науковому виданні «Соціально економічні проблеми і держава» (Випуск 1(1) 2009).

2. Проведено науково-практичний семінар (19 березня 2010 року – наказ ректора університету від) з метою аналізу, обговорення та узагальнення результатів дослідження за темою ДП161-09 «Стратегія розвитку туристично-рекреаційного бізнесу регіону», результати якого лягли в основу Програми розвитку туризму в Тернопільській області.

3. За результатами досліджень видано монографію "Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку" (Терно-граф, 2009, 976 с.)

4. Захищена дисертація Дудкіним П.Д. «Організаційно-економічний механізм розвитку інноваційно-логістичних систем у навчально-науково-виробничому комплексі» за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами.

14. Відмінні риси і перевага отриманих результатів (продукції) над вітчизняними або зарубіжними аналогами чи прототипами

Досягнення завдань активізації загальнодержавного та регіонального розвитку рекреаційно-туристичного комплексу можливо лише за умови адекватної фахово-професійної підтримки розпочатих процесів. Підготовку висококваліфікованих працівників необхідно проводити на базі Інституту туризму та місцевих ВНЗ для закладів сфери обслуговування, які беруть участь у рекреаційному процесі за умови постійного підвищення їх кваліфікації. Таким чином пропонується запровадити на теренах області ступеневу систему набуття різного рівня кваліфікації для роботи в туристичному бізнесі.

Застосування логістики як фактора підвищення конкурентоспроможності туристичних підприємств передбачає, що наслідки прийнятих рішень у цій сфері повинні піддаватися вимірюванню в плані їх впливу на функціональні витрати та на доходи від продажу туристичних послуг. У зв'язку з цим актуалізується проблема знаходження способів контролю видатків і оцінки параметрів, які найбільш конкретно відображають зв'язок логістики з основними економічними та фінансовими показниками підприємства. Проте визначення кількісних параметрів впливу логістики на конкурентоспроможність туристичного підприємства – досить складний і громіздкий процес, який реально можна здійснити, дотримуючись певних умов методологічного і технічного характеру: наявність налагодженої обліково-інформаційної системи; проведення комплексного аналізу витрат і надходжень структурних підрозділів туристичного підприємства та всіх учасників створення туристичних послуг за єдиною методологією обчислення видатків; визначення частки прибутку, рентабельності, інших фінансово-економічних показників від логістичної діяльності у відповідному загальному показнику підприємства галузі туризму.

Що стосується відродження туризму та екскурсійної сфери, яка може стати реальністю за умов інноваційного розвитку, формування логістичних систем. Крім цього активізація туристичного бізнесу вимагає створення гнучкої системи оподаткування, важливими заходами якої є:

- здійснення протекціоністської податкової політики щодо організації туристичних подорожей та екскурсій для дітей та молоді у межах України;
- відміни податку на додану вартість на путівки для відпочинку та екскурсій для шкільної, учнівської і студентської молоді, сімейні путівки для батьків з дітьми та путівки для інвалідів; зменшення до 10 відсотків розміру податку на оздоровчі путівки для інших категорій населення (крім зарубіжних турів);
- відновлення пільгових тарифів на проїзд молодіжних туристичних груп у дні шкільних та студентських канікул, що діяли до 1993 року;
- запровадження безоплатного проїзду дітей та підлітків у супроводі дорослих на оздоровлення та відпочинок, як це зрідка та епізодично робить «Укрзалізниця»;
- пропонуємо також: звільнити від оподаткування земельні ділянки, де вже діє туристична інфраструктура та здійснюється обслуговування соціальних туристів, в тому числі дитячих і молодіжних груп;
- встановити, що плата за землю, виділену закладам відпочинку та оздоровлення, зменшується на суму коштів, вкладених у благоустрій та утримання територій;
- обчислювати податок на землю для сезонних закладів оздоровлення та відпочинку, які працюють не повний рік, тільки на період їх роботи тощо.

15. Практична цінність результатів та продукції

Запропоновані у проєкті економічні механізми становлення вітчизняного туризму та шляхи удосконалення методології та організації регіонального процесу, практична реалізація висновків і рекомендацій створять необхідні умови ефективного господарювання як туристично-рекреаційного комплексу в цілому, так й інституційних одиниць, що його утворюють. Вадливим для розвитку туризму регіону є необхідність встановити державне замовлення в загальноукраїнському та регіональному вимірах на конкурсних засадах:

- на використання рекреаційно-лікувальних маршрутів соціального туризму для малозабезпечених верств населення;
- на розробку та використання системи тематичних туристсько-екскурсійних маршрутів, рекомендованих для відвідання шкільною та учнівською молоддю в рамках навчальних програм упродовж освітнього процесу та під час позашкільної роботи й організації літнього відпочинку.

У свою чергу, відрахування кількох відсотків від прибутку за результатами діяльності кожної тур-фірми у державний фонд реконструкції та оновлення пам'яток культури, історії, природи, як це було за радянських часів, може суттєво підняти рівень та роль національної спадщини у всебічному і гармонійному розвитку особистості та української громади в цілому.

Результати досліджень стали основою для формування Програми розвитку туризму в Тернопільській області, яка передбачає шляхи і засоби розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування; строки та етапи виконання програми (Довідка Управління з питань туризму Тернопільської обласної державної адміністрації №70/01-11 від 15.12.2010)

В рамках наукового дослідження за темою проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Стратегія розвитку туристично-рекреаційного бізнесу регіону», теоретико-методологічні положення якої використані для активізації обласного ЗАТ «Тернопільтурист», і розробки Програми розвитку ЗАТ «Тернопільтурист» на 2009-2012 роки (Довідка про результати впровадження наукового дослідження №95 від 16.10.2010).

16. Використання результатів (продукції) у навчальному процесі

Результати наукового дослідження використовуються у навчальному процесі Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (Довідка про використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі №3533 від 17.12.2010) для викладання дисциплін:

1. Підприємництво. Тема: «Інфраструктурне забезпечення підприємницької діяльності».
2. Управління підприємницькими ризиками. Тема: «Управління ризиками в сфері обслуговування».
3. Прикладні аспекти ринку інновацій. Тема: «Інноваційний потенціал підприємств соціальної сфери»

Крім цього, результати роботи будуть використані у навчальних дисциплінах, практичних роботах нової ліцензованої магістерської спеціальності «Менеджмент інноваційної діяльності» з 2010-2011 навчального року.

17. Бібліографічний перелік монографій, підручників, посібників, наукових статей, інших публікацій, дисертацій, які опубліковано за матеріалами досліджень за період виконання НДР

1. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. Монографія. /Андрушків Б.М., Дудкін П.Д., Паляниця В.А., Малюта Л.Я., Стойко І.І./ Тернопіль: Терно-Граф. – 2009. – 976 с.

2. Дудкін П.Д. Організаційно-економічний механізм розвитку інноваційно-логістичних систем у навчально-науково-виробничому комплексі. Автореферат на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Тернопіль: ПП Паляниця В.А. – 2009. – 20 с.

3. Андрушків Б.М. Особливості розвитку туристично-рекреаційного комплексу України в умовах становлення державності. Соціально-економічні проблеми і Держава. №1(1) 2009. – с. 9-12.

4. Стойко І.І. Конкуренція на ринку туристичних послуг. Соціально-економічні проблеми і Держава. №1(1) 2009. – с. 137-141.

5. Дудкін П.Д. До питання формування функціональної структури логістики та логістичних систем у сфері туризму. Соціально-економічні проблеми і Держава. №1(1) 2009. – с. 67-75.

6. Бакай Н., Галушка Л. (студенти) Конкурентоспроможність туристично-рекреаційної галузі Західного регіону, значення транспортних послуг. Соціально-економічні проблеми і Держава. №1(1) 2009. – с. 26-32.

7. Вовк Ю.Я. Інноваційна модель розвитку малого підприємництва на прикладі Тернопільської області. Соціально-економічні проблеми і держава. №1(1) 2009. – с. 46-51.
8. Вівчар О., Солодка Г. (студенти) Відродження депресивних районів на основі розвитку туристичних галузей. Соціально-економічні проблеми і держава. №1(1) 2009. – с. 38-41.
9. Погайдак О.Б. (аспірант) Особливості організації страхування в туристично-рекреаційному процесі. Соціально-економічні проблеми і держава. №1(1) 2009. – с. 133-136.
10. Вовк І.П. (аспірант) Кластерна модель розвитку туризму на прикладі Тернопільської області. Соціально-економічні проблеми і держава. №1(1) 2009. – с. 52-57.
11. Козіцин М. (студент). Конкуренція у туристичній галузі. Матеріали III всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. актуальні питання.» 22-23 квітня 2010. В 2 т. –Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя, 2010. – Т.2. – С. 111.
12. Сіліч О. (студент). Економічні механізми активізації розвитку регіонального туризму. Матеріали III всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. актуальні питання.» 22-23 квітня 2010. В 2 т. –Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І Пулюя, 2010. – Т.2. – С. 266.
13. Якубець К. (студент). Розвиток інноваційної структури туризму. Матеріали III всеукраїнської студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. актуальні питання.» 22-23 квітня 2010. В 2 т. –Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет ім. І.Пулюя, 2010. – Т.2. – С. 341.
14. Андрушків Б.М. Особливості організації транспортного обслуговування в туристично-рекреаційній сфері. Вісник ДІТБ. Серія Економіка. №14'2010. – 2010. – С.152-159.
15. Вовк Ю.Я. Регіональні аспекти формування кластерної моделі туризму (на прикладі Тернопільської області). Вісник ДІТБ. Серія Економіка. №14'2010. – 2010. – С.34-41.
16. Стойко І.І. Організація туристичного обслуговування в конкурентних умовах. Вісник ДІТБ. Серія Економіка. №14'2010. – 2010. – С.244-250.
17. Вовк І.П. (аспірант) Стратегія розвитку малого бізнесу(модель інноваційних процесів у сфері туризму і рекреації. Вісник ДІТБ. Серія Економіка. №14'2010. – 2010. – С.179-185.
18. Погайдак О.Б. (аспірант) Особливості організації страхування в туристично-рекреаційному процесі. Вісник ДІТБ. Серія Економіка. №14'2010. – 2010. – С.233-237.
19. Стойко І.І. Тенденції і проблеми розвитку туристично-рекреаційної сфери Тернопільської області. Матеріали міжнародної науково-технічної конференції «Фундаментальні та прикладні проблеми сучасних технологій» присвяченої 50-річчю заснування ТНТУ та 165-річчю з дня народження Івана Пулюя (Україна, м. Тернопіль, 19-21 травня 2010) – Тернопіль: ТНТУ. – 2010. – С.555-556.
20. Вовк І.П. (аспірант) Маркетингове забезпечення інноваційного підприємства. Матеріали міжнародної науково-технічної конференції «Фундаментальні та прикладні проблеми сучасних технологій» присвяченої 50-річчю заснування ТНТУ та 165-річчю з дня народження Івана Пулюя (Україна, м. Тернопіль, 19-21 травня 2010) – Тернопіль: ТНТУ. – 2010. – С.462-463.

Тематика дипломних проектів, що виконувались на кафедрі менеджменту підприємницької діяльності в контексті держбюджетної теми

№ з/п	П.І.П. студента	Тема дипломного проекту	Науковий керівник
2008/2009 н. р.			
1	Особа Оксана	Організаційно-економічний механізм залучення інвестицій в розвиток регіону на прикладі	д.е.н., проф. Андрушків Б.М.

	Володимирівна	Тернопільської області	
2	Мельник Вадим Олегович	Дослідження конкурентоспроможності та напрямів підвищення прибутковості на прикладі ТОВ «Євросистеми Тернопіль»	к.е.н., доц. Дудкін П.Д.
3	Тарас Іван Богданович	Дослідження науково-технічного потенціалу підприємства та обґрунтування впровадження інновацій на прикладі ТДНТП «Промінь»	д.е.н., проф. Андрушків Б.М.
4	Бліщ Оксана Богданівна	Покращення розрахунку тарифів страхових послуг для підприємницьких структур на прикладі ПП «Каштан»	ст.. викладач Паляниця В.А.
5	Ручка Галина Степанівна	Обґрунтування шляхів удосконалення стратегії підприємства на прикладі ТОВ «Галицька видавнича книга»	к.т.н., доц. Стойко І.І.
6	Славінський Ігор Олександрович	Удосконалення системи управління підприємством на прикладі ТОВ «Декор»	к.т.н., доц. Стойко І.І.
7	Страхоцький Андрій Миколайович	Покращення фінансово-господарської діяльності підприємства на прикладі ПП «Студія плюс»	ст.. викладач Паляниця В.А.
2009/2010 н. р.			
8	Кузь Михайло Григорович	Інноваційний розвиток підприємства туристичного бізнесу на прикладі «Тернопільтурист»	к.т.н., доц. Стойко І.І.
9	Пейко Ольга Іванівна	Напрямки забезпечення конкурентоспроможності підприємства на прикладі ВАТ «Галактон»	д.е.н., проф. Андрушків Б.М.
10	Ремінник Софія Богданівна	Стратегічний розвиток регіону на основі залучення інвестицій на прикладі Тернопільської області	к.е.н., доц. Дудкін П.Д.
11	Рожиц Денис Валентинович	Обґрунтування напрямків покращення діяльності підприємства на прикладі «Тропик-тур» (м. Тернопіль)	к.е.н., доц. Дудкін П.Д.
12	Козіцин Максим Олегович	Шляхи удосконалення стратегії підприємства на прикладі ТОВ «Планета-Друк»	к.т.н., доц. Стойко І.І.
13	Сніжко Ігор Іванович	Розроблення та обґрунтування доцільності впровадження бізнес-плану інвестиційного проекту на прикладі ВАТ «Новітні технології»	д.е.н., проф. Андрушків Б.М.

18. Кількість штатних співробітників _____, кількість сумісників _____4____, молодих учених з оплатою _____1____, кількість студентів з оплатою _____, які брали участь у виконанні НДР _____.

19. Обґрунтування доцільності подальшого проведення наукових досліджень і розробок із даної тематики, орієнтовна тематика досліджень

Узагальнення теоретико-методологічних основ організації туризму в Україні та територіальних рекреаційних систем в умовах ринкової трансформації свідчить про необхідність системного удосконалення підходів до організації туристично-рекреаційного як у регіонах, так і у державі загалом.

Реформування вітчизняної сфери створення туристично-рекреаційного обслуговування, зміна його методології та організації підтверджує правомірність і доцільність поділу організації

відпочинку на рекреаційній та туристичній комплекси. Оскільки, не дивлячись на їхню спорідненість, вони все таки відрізняються причинами виконання. Це створює можливість використання в Україні світового досвіду ведення рекреаційно-туристичного господарства із найбільшим економічним ефектом і на цій основі сприяти пріоритетному розвитку сакрального, ділового, вік-ендового туризму і курортно-санаторної рекреації.

Розробка стратегії вдосконалення економічних та організаційних механізмів розвитку рекреаційно-туристичного комплексу повинні вирішуватися системно, виходячи зі специфічних особливостей процесу продукування рекреаційних та туристичних послуг, оскільки у ньому беруть участь інституційні одиниці різного галузевого підпорядкування. Виходячи з цих міркувань, слід створити регіональну та центральну раду з розвитку рекреаційно-туристичного бізнесу, рішення якої повинні мати в регіонах вагу рішень Уряду.

Завдання, які стояли для даного дослідження, виконані. Подальші дослідження доцільно виконувати в рамках іншого договору.

20. Рішення вченої (наукової, науково-технічної) ради від 25.02.2011 року протокол № 4: держбюджетна тема ДІ161-09 завершена, виконана на достатньо високому науково-технічному рівні, в повному об'ємі, відповідно до вимог технічного завдання та календарного плану.

Керівник роботи

Проректор із наукової роботи

_____ Б.М.Андрушків
підпис

_____ Р.М.Рогатинський
підпис

МП